

faa af dem af Underklasserne, der sidde i Krigsretten, som ere i Stand til at kunne have en rigtig begrundet Mening, især jo mere indviklet Forsøelsen eller Forbrydelsen er. Det bliver altsaa i sidste Instans Auditøren, der ogsaa her kommer til at være noget mere end den vejledende, idet han skal fremstille de Paragraffer, hvorefter der skal dømmes, og de Forhold, der overhovedet influere paa Straffen — med andre Ord: han kommer ogsaa delvis til at være Dommer, idet han bliver den vejledende for en hel Del af Krigsretten; dette bliver ikke en ubetydelig Del af hans Hverv; thi jeg tror ikke, at de nævnte Krigsretsmedlemmer ere saa vel i Stand til at gøre Fuldbest paa det sidste Omraade som paa det første. Auditørens Stilling bliver altsaa at være baade Aktør, Defensør og delvis, i alt Fald indirekte, Dommer. Dette er i Almindelighed vel meget at bebyrde et Menneske med, det kan der ikke være Tvivl om; selv om det er udmærket dygtige Folk, hvad i det mindste min Erfaring gaar ud paa, at de ubetinget ere, vil jeg dog sige, at en juridisk Kandidat med første Karakter kun er et Menneske og i Almindelighed ikke noget Overmenneske. Jeg mener derfor, at der kan være god Grund til at gøre, hvad man kan, for at betrygge den anklagede. Paa den anden Side vil jeg dog gøre opmærksom paa, at den Fremgangsmaade, der her søges gennemført, efter min Mening hverken vil formindste Antallet af Straffene eller forringe deres Størrelse, i de fleste Tilfælde vil den snarere bevirke det modsatte. Naar jeg nemlig skal bedømme Auditørens Virksomhed praktisk set, er der ikke Spørgsmaal om andet, end at han i det mindste i lige høj Grad, ja, efter min Erfaring i større Grad benytter sin Stilling til Forsvar for den tiltalte end til Angreb — ubetinget — og dette gør han vel netop i Følelse af, at hele Krigsretsinstitutionen er af den Natur, at dette og er nødvendigt. Jeg tror derfor snarere, at der kan være Frygt for, at der kunde falde større Straf af til sin Tid, end der nu falder. Hovedfordelen ved dette Forslag ser jeg dert, at det er vel egnet til at borttage den Mistro, der under Tiden er til Stede i visse Lag af Befolkningen, ikke alene til Krigsretsinstitutionen, men til Militærvæsenet i Almindelighed. Her er et ømt Sted at røre ved. Jeg vil tillade mig at tro, at Militæretaten gennemgaende paa mange Omraader bliver gjort uret. Det er ikke nogen absolut behagelig Stilling at være Befalingsmand under de Forhold, der have hersket i en hel Række af Aar; Befalingsmandsklassen, bliver trods det bedste Arbejde og den bedste Vilje ret ofte miskendt,

og hvorfor? Fordi Forholdene ved de paa visse Omraader af Militærstanden bestaaende gamle Institutioner ere af den Natur, at de friste dertil; saaledes kan den stærke Sammenlignelse paa Punkter, hvor det ikke er absolut nødvendigt, ikke andet end forcere der til. Jeg tror derfor, dette Lovforslags væsentligste Betydning vil komme til at ligge i, at baade Befolkningen og vedkommende anklagede vil have en bestemt Følelse af, at han bliver forsvaret ved Krigsretten og kan vælge sin Forsvarer, hvis det er nødvendigt. Selv om den tiltalte ikke faar nogen direkte Nytte deraf, tror jeg, at Militæretaten som saadan vil faa en ganske overordentlig Nytte deraf, idet Lovforslaget efter min Mening vil være velstillet til at skabe gensidig Tillid mellem alle Parter, som ere interesserede deri. — Der er gentagende talt om en Appellinstans. Jeg vil tillade mig at gøre opmærksom paa, at jeg samstemmer fuldt ud med den ærede Forslagsstiller, naar han hævder, at man, naar man skal opnaa noget paa dette Omraade, bør holde sig nøje til det her foreliggende, nemlig til den tiltalte Forsvar. Men for Resten skal jeg tillige gøre opmærksom paa, at der ikke i den Grad mangler Appel, som de ærede Medlemmer kunne synes at tro. Man maa vel huske paa, at i hver Sag af Betydning skulle Aktørerne og en fuldstændig skriftlig Fremstilling indsendes til Generalauditøren. Generalauditøren har ikke alene, som det forekommer mig, det ærede Medlem udtalte, en Kassationsret, han har ogsaa en Revisionsret, og der er tilstrækkelig mange Eksempler faavel paa, at Domme ere blevne kasserede — hvad der forøvrigt turde og kunde tjene som Bevis paa, at Auditører, trods al Dygtighed og de bedste Bestræbelser ikke ere fejlsfri — som paa, at en Revision af Dommene har fundet Sted, hvorved der saa vel er fremkommet Forhøjelse som Nedfættelse af Straffene. Naar man tager dette i Betragtning — og det er rigtigt, hvad jeg har fremført — tror jeg ikke man kan sige, at der mangler saa komplet Appel, som det i Almindelighed antages. Jeg kan godt forstaa, at denne Appel i Folks Mening er for indskrænket, fordi den ene forterer under Generalauditøren, og at man altsaa kunde ønske denne Appellinstans fuldstændiggjort med flere Medlemmer, saa Sagerne kunde blive saa altsidig belyste som muligt — et saadant Ønske er jo naturligt — men jeg kan ikke nægte, at i Realiteten tror jeg, at Udgangen til Appel ikke er saa ganske ringe endda. — Med Hensyn til et andet Spørgsmaal, der har været fremdraget af det ærede Medlem fra Møen, og som